

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

Qualis fuerit ecclesiae status, ante praesentem persequutionem. Cap. I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

EVSEBII CO-
GNOMENTO PAMPHILI
EPISCOPI CAESARAE PA-
lestinae, Ecclesiasticæ historiæ
Liber Octauus.

*Qualis fuerit ecclesie status, ante presentem
persequutionem. CAP. I.*

Voniam Apostolorum successione in septem libris superioribus exposuimus, deinceps in octauo, quæ iam aggredimur, res nostris temporibus gestas, quæ planè explicationem, non plebeiam quidem & vulgare requirunt, literis ad posterorum memoriam accuratè prodere animus est.

Itaque nostri sermonis inde ducetur exordium. Quatum splendoris doctrina veræ pietatis in Deum omnium rerum gubernatorem, mûdo per Christum patefacta apud omnes homines, Græcos simul ac Barbaros, ante istâ persequutionis tempestatè, quæ nostra ingruit memoria, obtinuerit, & quàm libere inter eos prædicata fuerit, maius quiddam est, quàm quod nos nostra in dicèdo tenuitate satis pro dignitate explicare possimus. Cuius rei argumèto esse poterit, singularis imperatorû humanitas, quæ nostros tam benigne exceperit: quibus quidem tû prouinciarum præfecturas gratuito impertierint, tû propter incredibilem beneuolentiam, quam erga nostræ religionis professionè habebât, omni afflictatione & molestia, quâ pro Dei amore homines Christiani solèt perpeti, eos penitus liberarût. Quid de his attinet dicere, qui sunt in imperatorû palatio magnam dignitatè adepti, deq; ipsis imperatoribus, qui domesticis suis pro sermone diuino propagâdo, & pia vitæ ratiõe degèda, ipsi velut inspectâtes, copiâ fecerût libere & ingenue dicèdi: atq; adeo suis ipso-

EVSEBII HISTORIAE

ipforum vxoribus, liberis & seruis, quasi palam de mira fidei libertate gloriandi exultandiq; potestatem permisserunt? Quos certe chariores habuerunt, & magis eximie dilectos quam reliquam seruorum turbam. vt Dorotheum illum qui prærer cæteros erga illos & beneuolentiam summam ostendit, & fidem non minorem: ac propterea præ aliis, qui magistratus & præfecturas in imperio gerebant, amplissimum honoris gradum adeptus esse vt Gorgonium, qui non dissimili fama & celebritate enituit: vt alios non paucos, qui propter Dei verbū sunt parem cum illis dignitatem consecuti? Aut quid commemorem, qua humanitate, cultu, & beneuolentia non illa quidem vulgari & contemnenda, prouinciarum præfecti & rectores, ecclesiarū præsidēs & episcopos, vt manifesto cernere licebat, amplexati fuerint? Aut quomodo quisquam conuentus illos infinita hominū turba frequentatos, multitudines in singulis ciuitatibus coactas, illustres hominum in templis concursus, poterit oratione explicare? Vnde cum in antiquis illis ædificiis nō satis loci haberent, ampliores ecclesias in vniuersis vrbibus, fundamentis earum ad maiorem laxitatem dilataris, erexerunt. Et quamdiu diuina ac cælestis Dei manus populum suum, vtpote auxilium eius promerentem obtexit, suoq; munuit præsidio, tam diu neque vlla hominū inuidia, quo minus istæ res vnâ cum tempore indies maiores progressionēs facerent, incrementoq; & magnitudine augescerent, omnino potuit obsistere: Neque Vefanus ille & perditus dæmon, vel suo ipsius conatu eas in inuidiam rapere, vel hominum insidiis vlla ex parte impedire. Verum cum nos præ nimia quadam licentiâ in mollitiem delicatam, & dissolutam segnitiam essemus prolapsi, cumq; alij aliis inuidere, maledictis insectari, & prope nos ipsi inter nos petulantibus linguis tanquam mutuis armis oppugnare, & casu aliquando verborum contumelias velut hastas vnus in alium intorquere, & præsidēs ecclesiarum, alter alterius vires infringere, & populus in populum seditionem concitare occiperent, cumq; ficta & adumbrata sanctitatis species, quæ oratione nequit exprimi, & simulatio fronte occultata ad

immo

immensam quandam prauitatem serpsisset, diuina ultio, dum permagna adhuc Christianorum vbiq̄ue versabatur frequentia, parcius, aliquanto remissius, & moderatius, vt solet, primò persecutione ex fratribus, qui militiam exercébant, inchoata, cœpit in nos animaduertere. Sed vbi, veluti sensibus orbat, & præstriçti mente, nulla cura aut cogitatione incubuerimus, vt diuinum nomen in nos incéium, beneuolum & placatum efficeremus, sed tanquam impij, nostras res à Deo nec curari, nec animaduerti arbutati, alia vitia aliis aceruatim adiecerimus, & pastores nostri depulsa repuditaq̄ue pietatis regula, disfidio, & contentione inter se exarserint, quin etiam nullas alias res præterquam discordias, minas, æmulatione, inimicitias & odium inter ipsos mutuò adaugere studuerint, & animis ambitionis æstu incensis tyrannorũ more, principatum obtinere laborarint, tunc demum iuxta illam Hieremæ sententiam, obscurauit in ira sua Dominus filiam Sion, & deiecit de cælo gloriam Israel: nõ recordatus est scabelli pedum eius, in die iræ suæ, sed demersit Dominus omnem decorem Israel, & demolitus est omnes sepes eius: & sicut in psalmis propheticè prædictum erat, auertit testamentum serui eius, prophanauit in terra per ecclesiarum euersionem sanctuarium eius, & destruxit omnes sepes eius, posuit firmamentum eius for midinem: diripuerunt multitudines populi, omnes transeuntes per viam, & propterea factus est opprobrium populus vicinis suis: exaltauit enim dexteram inimicorum suorum, & auertit adiutorium gladij sui, & non auxiliatus est ei in bello: destruxit eum ab emundatione sua, & sedem illius in terram collisit: minorauit dies temporis eius, & ad extremum perfudit eum confusione.

Hierem.

Ihre. 2.

Psal. 73.

Psal. 82.

De ecclesiarum demolitione.

CAP. II.

Ista omnia mala erant nostris scilicet expleta temporibus, quando sacras ædes precibus dicatas è sublimi in solum fundamentis ipsis conquassatis, deiectas, diuinas & sanctas scripturas medio foro in rogam impositas, ecclesiarum pastores hos in latebras hic illic se cum ignominia